

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

415 RIJKSWET van 23 juni 1972, houdende vaarplicht in geval van oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwante of daarmee verbandhoudende buitengewone omstandigheden (Rijkswet Vaarplicht).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het voor de handhaving van de onafhankelijkheid en de verdediging van het Koninkrijk noodzakelijk is algemene regels te stellen betreffende de vaarplicht in geval van oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwante of daarmee verbandhoudende buitengewone omstandigheden;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, de bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1. Deze Rijkswet verstaat onder:

a. „vaarplicht”: de verplichting, welke krachtens de wet dan wel bij of krachtens landsverordening aan zeelieden of gewezen zeelieden wordt opgelegd om hun diensten beschikbaar te stellen en te houden voor het verrichten van werkzaamheden aan boord of ten behoeve van schepen onder de vlag van het Koninkrijk;

b. „schip”: elk vaartuig, hoe ook genaamd en van welke aard ook, geen oorlogsschip zijnde, hetwelk wordt gebruikt tot de vaart ter zee of daartoe bestemd is;

c. „schip onder de vlag van het Koninkrijk”:

1°. een Nederlands schip in de zin van de artikelen 311 of 312 van het Nederlandse Wetboek van Koophandel;

2°. een Surinaams zeeschip in de zin van de artikelen 3 en 5 van het Surinaamsch zeebrievenbesluit 1933;

3°. een Nederlands Antilliaans zeeschip in de zin van de artikelen 3 en 5 van het Curaçaosch zeebrievenbesluit 1933;

4°. een bij de wet, onderscheidenlijk bij landsverordening als zodanig aangewezen in Nederland, Suriname of de Nederlandse Antillen thuisbehorend vissersvaartuig.

Artikel 2. De landen van het Koninkrijk regelen de vaarplicht zoveel mogelijk op gelijke wijze.

Artikel 3. De vaarplicht wordt slechts opgelegd in geval van oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwante of daarmee verbandhoudende buitengewone omstandigheden.

Artikel 4. Behoudens hetgeen terzake van vrijstelling van de vaarplicht bij de wet of bij landsverordening wordt bepaald, zijn van de vaarplicht vrijgesteld:

1°. zij, die in werkelijke dienst zijn of zijn opgeroepen bij de krijgsmacht, zolang die werkelijke dienst duurt;

2°. zij, die in gevolge een overeenkomst met een andere mogendheid of met een volkenrechtelijke organisatie niet tot vaarplicht of andere verplichtingen van overeenkomstige aard gehouden zijn;

3°. zij, die een geestelijk ambt bekleden of tot zodanig ambt worden opgeleid.

Artikel 5. De wet en de landsverordeningen, waarbij de vaarplicht wordt geregeld, voorzien erin, dat vaarplichtigen gelijkelijk aan boord of ten behoeve van alle schepen onder de vlag van het Koninkrijk kunnen worden ingezet.

Artikel 6. De wet en de landsverordeningen, waarbij de vaarplicht wordt geregeld, bevatten een regeling van de rechtspositie van de vaarplichtige. Daarbij wordt aan de vaarplichtige het recht toegekend bij een aan te wijzen Autoriteit voorziening te vragen tegen te zijnen aanzien genomen beslissingen, welke in strijd zijn met een algemeen verbindend voorschrift of waartoe het orgaan dat de beslissing nam in redelijkheid niet heeft kunnen komen. Met een beslissing wordt een weigering om te beslissen gelijkgesteld.

Artikel 7. Bij of krachtens wet of landsverordening kan worden verboden, dat vaarplichtigen het grondgebied van een of meer delen van het Koninkrijk zonder vergunning verlaten.

Artikel 8. 1. Op voordracht van Onze Minister-President kunnen Wij bepalen, dat de aanwijzing van het schip of de schepen onder de vlag van het Koninkrijk, aan boord of ten behoeve waarvan een vaarplichtige wordt ingezet, is voorbehouden aan een daarbij door Ons aan te wijzen autoriteit.

2. Ons besluit wordt geplaatst in het *Staatsblad*, het *Gouvernementsblad van Suriname* en het *Publicatieblad van de Nederlandse Antillen*.

Artikel 9. Deze Rijkswet kan worden aangehaald als „Rijkswet Vaarplicht”.

Artikel 10. Deze Rijkswet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad*, het *Gouvernementsblad van Suriname* en het *Publicatieblad van de Nederlandse Antillen* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 23 juni 1972.

JULIANA.

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
B. BIESHEUVEL.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
R. J. H. KRUISINGA.

De Minister voor Surinaamse en
Nederlands-Antilliaanse Zaken,
P. J. LARDINOIS.

De Minister van Justitie,
VAN AGT.

De Minister van Defensie,
H. J. DE KOSTER.

De Minister van Landbouw en Visserij,
P. J. LARDINOIS.

De Minister van Sociale Zaken,
BOERSMA.

Uitgegeven de tiende augustus 1972.

De Minister van Justitie,
VAN AGT.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 68/69, 9975 (R 684);

Bijl. Hand. II 69/70, 9975 (R 684);

Bijl. Hand. II 70/71, 9975 (R 684);

Bijl. Hand. II 71/72, 9975 (R 684); Hand. II 71/72, bladz.

2658-2672, 2681-2696;

Bijl. Hand. I 71/72, 9975 (R 684) (114, 114a); Hand. I 71/72, bladz. 1095-1099.